WG 62-8

het zeskant

ZESTIENDE JAARGANG - NO. 8 - AUGUSTUS 1962

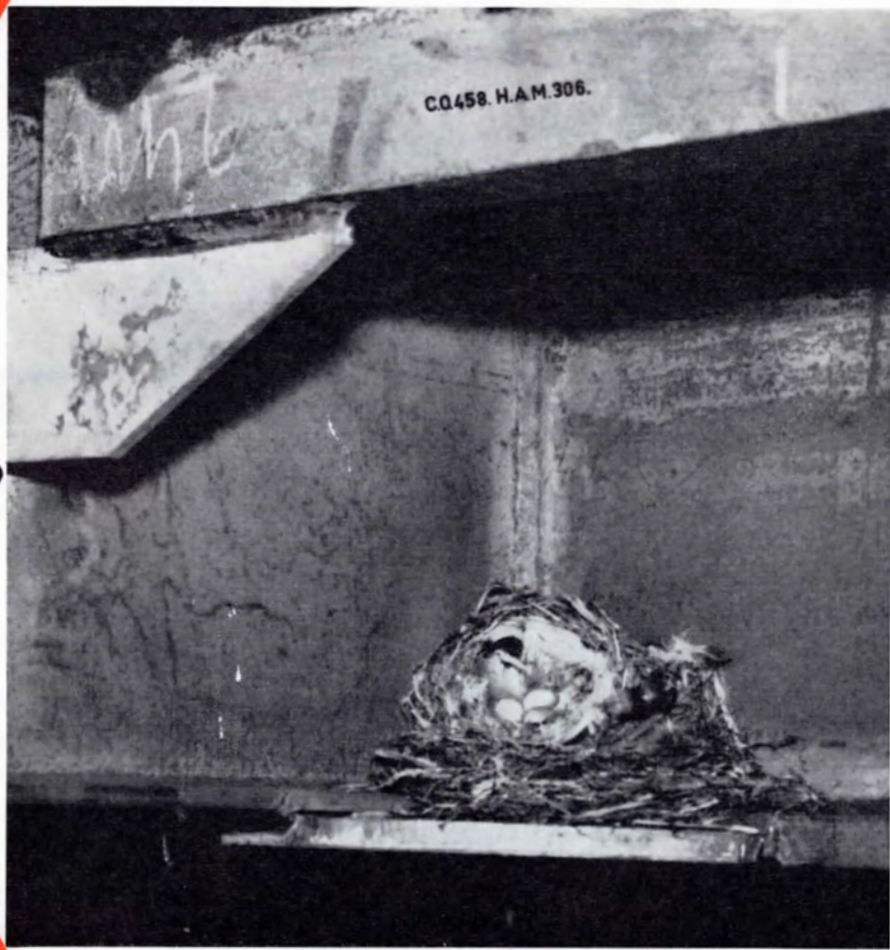

I.H.C. HOLLAND

CONRAD-STORK GUSTO DE KLOP J. & K. SMIT L. SMIT & ZOON VERSCHURE

het zeskant

PERSONEELSORGAAN VAN I.H.C. HOLLAND
ZESTIENDE JAARGANG – No. 8 – AUGUSTUS '62
Redactie-adres: Verlengde Tolweg 2, Den Haag

BIJ DE VOORPAGINA

Voor de „HAM 306" te water ging
was 't ruimen; wat is dat voor een ding?
't Bleek de familie Haverkneu te zijn,
die dachten we zitten hier fijn.
Met vier eieren in hun nest,
Beviel het hen daar opperbest.
De eieren zijn ondertussen al uit
Nu is het aan boord een vrolijk gefluit.

(Wij ontvingen deze foto van de heer C. Smit, IJzerwerker bij LSZ, die ook een gedicht hierbij inzond, dat wij moesten inkorten wegens plaatsgebrek)

Dit blad is het personeelsorgaan van de Industrieele Handelscombinatie Holland, gevestigd in Den Haag. Het verschijnt iedere maand op de 1e woensdag na de vijftiende. Uitreiking aan personeelsleden van de in I.H.C. Holland verenigde bedrijven vindt gratis plaats. De inhoud is beschermd krachtens de Auteurswet. Firma-redacteuren: G. Martens (Conrad-Stork), M. Wink (Werf Gusto), W. C. Boer (De Klop), A. Heystek (J. & K. Smit), J. Koutstaal (L. Smit & Zoon) en R. Lafèbre (Verschure).

INHOUD algemeen gedeelte

Bij de voorpagina 62
Tewaterlating „HAM 306" werd te water gevierd 62
„Danielle" volgt zusje „Yvonne" naar Frankrijk 63
Een geslaagde première 65
Graanelevatoren van Verschure . . . 66
Hobby: De fabriek zegt A, de knutselaar B 68

TEWATERLATING H.A.M. 306 WERD TE WATER GEVIERD

In aanmerking genomen dat wij bij I.H.C. Holland van en door het water leven, wordt voor deze nuttige vloeistof slechts weinig plaats ingeruimd bij onze plechtigheden. Het is ook wel moeilijk, de doopvrouwe toe te drinken met een glas water uit de Noord of het IJ. Er zou een fraaie symboliek in schuilen, maar — helaas — ook een leger van ziektekiemen.

Toch heeft onze vennoot L. Smit & Zoon bij de tewaterlating van de *H.A.M. 306* (CO 458) iets in die richting gedaan, al was het gelukkig niet in de consumptieve sector. Het werd een bootreis met de salonboot *Pieter Caland* door de wateren rondom Kinderdijk, met Rotterdam als begin- en eindpunt. De boot bracht eerst een groot aantal genodigden naar Kinderdijk, waar de tewaterlating plaats vond. Daarna werd, tijdens de rondvaart, de lunch aan boord gebruikt en was er gelegenheid om de toespraken te houden.

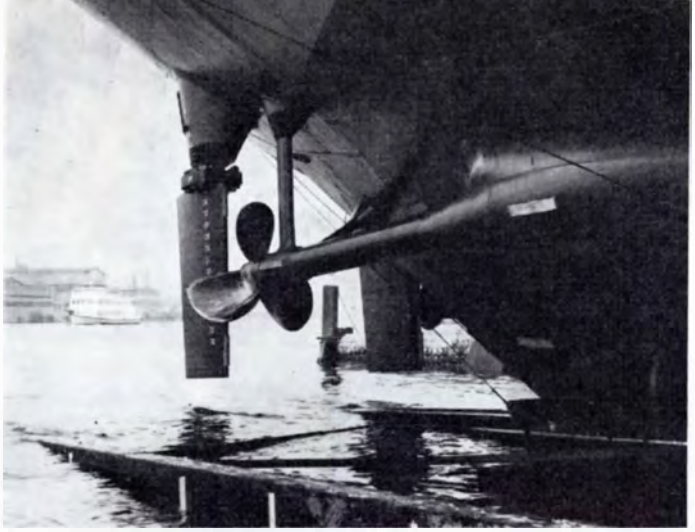

Voor onze vennoot L. Smit & Zoon bleef het een drukke dag. Sommige medewerkers konden meteen in Rotterdam blijven, vanwaar 's avonds de *Danielle V.* zou gaan proefvaren en tegelijkertijd vond een proeftocht plaats met een elders voor Deense rekening gebouwd vrachtschip, waarin een Smit-Bolnes diesel staat.
Vermeldenswaard is nog dat Smit & Bolnes thans al veel sterkere dieselmotoren maakt, dan destijds bij de opdracht van de *H.A.M. 306* mogelijk was. Toen wenste de H.A.M. een sleepzuiger passend bij de sterkste Smit-Bolnes motor. Wat de motoren betreft zijn er dus nu mogelijkheden aanwezig om nog grotere H.A.M.-zuigers te bouwen.
De *H.A.M. 306* zal in november van dit jaar aan de opdrachtgevers worden opgeleverd.

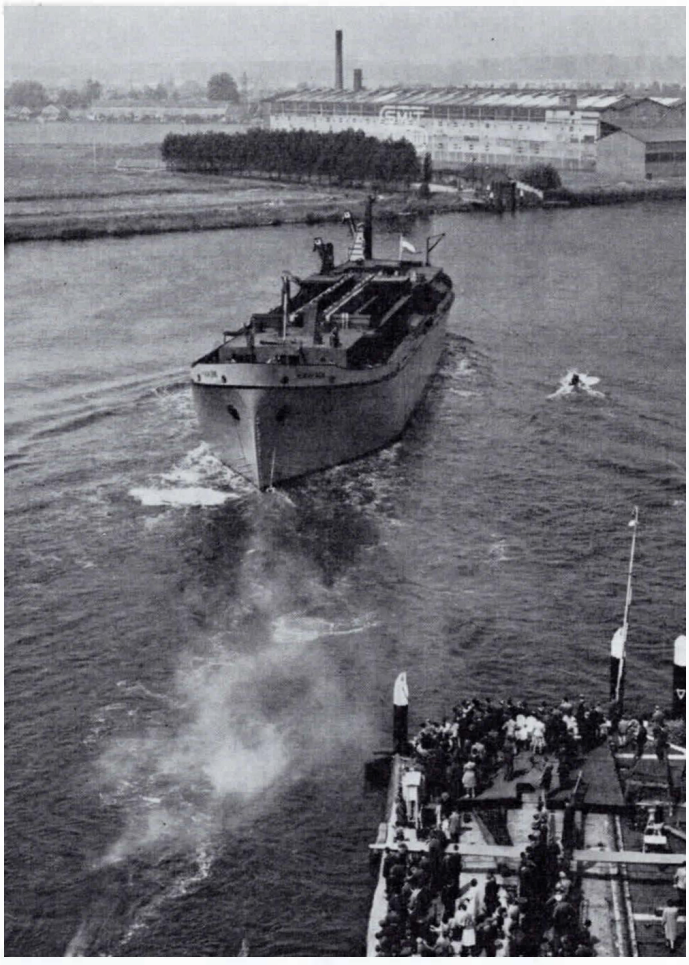

HARD VAN STAPEL

Al heeft „hard van stapel lopen" in figuurlijke zin een minder goede klank, in letterlijke zin màg het. De *H.A.M. 306* liet zien, welk een mooi gezicht het is, wanneer een schip eens extra snel van de helling gaat. Na de doop door Mevrouw C. L. Deknatel-Kist zette de *H.A.M. 306* er met een machtige snelheid de sokken in, een mooie rookpluim achterlatend. Bij de toespraken zei de heer L. C. Smit, dat het steeds moeilijker wordt om naast dank aan de opdrachtgevers, toezichthouders en medewerkers, telkens weer andere bijzonderheden te vinden voor speeches bij tewaterlatingen van H.A.M.-schepen: ditmaal was het al het twee en veertigste, dat in I.H.C.-verband gebouwd is voor de H.A.M. Het vertrouwen van de H.A.M. in de bouwers van zoveel schepen voor haar vloot is echter op andere dingen gebaseerd dan op woorden alleen; dat kwam ook bij de toespraken van de sprekers namens de H.A.M. duidelijk naar voren. Nadat de heer Smit nog enkele boeiende herinneringen uit zijn veertigjarige loopbaan had opgehaald, spraken namens de H.A.M. Jhr. Ir. C. L. C. van Kretschmar van Veen en Ir. P. C. S. van Hattem. In deze toespraken werd eraan herinnerd, dat ook de *H.A.M. 1 en 2* ongeveer een halve eeuw geleden zijn gebouwd bij L. Smit & Zoon; de *H.A.M. 2* werkt nog steeds. Beide sprekers gaven blijk van grote waardering voor de kwaliteit van alle tot dusver voor de H.A.M. gebouwde schepen en voor de prestaties van de gezamenlijke technische diensten.

DANIELLE VOLGT ZUSJE YVONNE NAAR FRANKRIJK

Zonder er lang naar te zoeken, kunnen we bij iedere I.H.C.-proefvaart wel „verzwarende omstandigheden" vinden, die het werk moeilijker maken dan bij gewone scheepsproefvaarten het geval is. Dat komt, omdat wij uitsluitend gespecialiseerd werk afleveren waardoor bij de beproeving bijzonder veel onderdelen aan de tand moeten worden gevoeld.

Bij de proefvaart van de 1400 tons coaster *Danielle V.*, bij onze vennoot L. Smit & Zoon gebouwd voor Franse rekening, werkte echter alles samen om het de opvarende medewerkers voor één keer iets gemakkelijker

te maken. Om te beginnen was het al geen baggervaartuig, waardoor het aantal te beproeven onderdelen kleiner was dan gewoonlijk. Verder was het, bij hoge uitzondering en waarschijnlijk omdat iedereen zo zijn best had gedaan om er een mooi schip van te maken, prachtig zomerweer. Na gedane arbeid was er gelegenheid een rustig plekje aan dek op te zoeken en een zonnebad te nemen. Ongehoord! De verleiding moet groot geweest zijn, een sloep te strijken en voor een paar uurtjes te drossen naar het strand van Noord-Beveland. Temeer omdat de *Danielle V.* een zusterschip was van de *Yvonne V.*, die enkele maanden geleden met succes heeft proefgevaren, om daarna te worden overgedragen aan dezelfde rederij. Wat kon er nog gebeuren?

EERSTE UIT ZIERIKZEE

Iedereen die de medewerkers van onze vennoot L. Smit & Zoon kent, zal echter graag willen aannemen, dat zij minder luchthartig aan 't spelevaren waren dan men zou kunnen denken. Aan de *Yvonne V.* en de *Danielle V.* (CO 450/451) werden door de reder zeer hoge eisen gesteld, onder meer omdat zij op de vaart tussen Frankrijk en Noord-Afrika eigenlijk de plaats van koelschepen moeten innemen. Dit werd mede bereikt door de schepen een hoge snelheid te geven (ca. 15 knopen), waarbij dus een voor coasters van deze afmetingen groot vermogen moest worden geïnstalleerd.

Vennoot L.S.Z. kon een afdoend antwoord geven vanuit de Smit-Bolnes motorenfabriek: een 14 cilinder 2380 pk diesel in V-vorm met een bijzonder laag gewicht in kilogrammen per pk; een motor dus met weinig omvang en gewicht in verhouding tot de prestaties. Het totale gewicht van de geheel gelaste en compact gebouwde motor bedraagt 55 ton en het gewicht per pk is dus 23 kg. Een speciaal omkeersysteem van deze diesel vergemakkelijkt bovendien het manoeuvreren van het schip. Als bijzonderheid is er verder nog van te vertellen, dat de motor van de *Danielle V.* de eerste grote V-motor is die in de nieuwe fabriek van Smit & Bolnes te Zierikzee is gebouwd. Op de proefvaart voldeed de motor geheel aan de verwachtingen.

DAG EN NACHT

Blijve niet onvermeld, dat aan de zomerse dag van de proeftocht weer een nacht voorafging die weliswaar niet zo rumoerig was als indertijd de nacht met de *Yvonne V.*, maar die toch degenen die werkten een eervolle vermelding mag opleveren. Lang niet allemaal zijn zij in de gelegenheid geweest, nog wat te gaan slapen toen de ochtend boven de zee begon te krieken. Zij die de gelegenheid wèl kregen, misten een mooie dag, waarvan anderen tussen hun werk door konden genieten. Zij zijn bij deze met ere genoemd.

's Avonds, bij de terugkeer in Rotterdam, kwam de toekomstige eigenaar van het schip met gevolg aan boord, om het laatste stukje van de reis naar Kinderdijk mee te maken. Zoals altijd werd het thuis een stille, maar nochtans glorieuze intocht. Een schip was beproefd en waardig bevonden om aan het werk te gaan.

JUBILEA

De heren C. W. F. Bosdijk, J. H. Wickel, H. K. de Grijp en C. de Bode werden op woensdag 11 juli 1962 door de directie ontvangen in verband met hun 25-jarig dienstverband bij de Werf Gusto. De heer Mr. H. Smulders wees er in zijn toespraak op, dat de Werf Gusto dit jaar 100 jaar zal bestaan. De jubilarissen van vandaag, aldus de heer Smulders, hebben ieder voor zich gedurende een kwart van die tijd hun beste krachten aan de werf gegeven. Zij hebben er aan meegewerkt, dat de Werf Gusto praktisch overal ter wereld bekend is. Spreker wenste de jubilarissen geluk met het bereiken van deze mijlpaal, en dankte hen voor de bewezen diensten. In die dank betrok spreker ook de echtgenoten, die in die kwart eeuw dikwijls hun man voor het werk op de werf hebben moeten afstaan.

Spreker speldde de jubilarissen het zilveren Gusto-insigne op en overhandigde hen een gouden horloge en een geschenk onder enveloppe. Vervolgens reikte spreker namens de Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid en Handels aan de jubilerenden het vererend getuigschrift

van die maatschappij uit, met de daarbij behorende zilveren legpenning.

Na het officiële gedeelte werd een kop koffie gedronken, waarna een bezoek werd gebracht aan de modellenzaal, waar de modellen van tal van door de Werf Gusto vervaardigde objecten staan opgesteld. Vooral voor de dames was het bijzonder interessant een en ander te kunnen bezichtigen.

ZIJ, DIE VOORUIT WILLEN

De directeur van de technische school te Slikkerveer verzocht ons het volgende in ons blad op te nemen:

Door de industrialisatie wordt de vraag naar lager kader steeds groter. Door de snelle ontwikkeling van de techniek, zijn de eisen, die aan vaklieden worden gesteld, steeds groter geworden en wel zodanig, dat de bezitters van het diploma van een technische school in kennis te kort schieten, om als vakman, of als lid van het kader te worden ingeschakeld.

In vele bedrijven spoort men het personeel aan, om cursussen te volgen, zowel in als buiten de bedrijven. De laatste tijd wordt vooral de nadruk gelegd op de algemene ontwikkeling.

Aan de Technische Avondschool te Slikkerveer wordt een cursus in die richting gegeven en wel de cursus, die opleidt voor het Bewijs Algemene Ontwikkeling N.O. Dit is een 2-jarige cursus, die afgesloten wordt met een landelijk afgenomen examen. Aan deze cursus van 12 maanden per jaar, worden, gedurende 3 avonden per week, de volgende leervakken onderwezen:

Nederlands, Engels, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Rekenen, Algebra, Meetkunde, Natuur- en Werktuigkunde. De opleiding vormt de basis voor verdere studie, voor dag- en avond-H.T.S. of U.T.S., toelating tot het volgen van de avondopleiding voor leraar bij het Nijverheidsonderwijs of in de richting van tekenaar, baas, opzichter enz.

Voor degenen, die zich tot deze studie voelen aangetrokken, bestaat de gelegenheid om inlichtingen te verkrijgen bij de directeur van de Technische School te Slikkeveer, Juliana van Stolbergstraat 8.

GEPENSIONNEERDEN OP REIS MET DE "ERASMUS"

Het jaarlijkse uitstapje van de gepensioneerden van de Werf Gusto vond dit jaar plaats op 18 juli j.l. Reeds geruime tijd vóór het vertrekuur staan er vele gepensioneerden op het Hoofd te wachten op de „Erasmus". Eindelijk is het dan zover, dat zij aan boord kunnen gaan en een goed plaatsje kunnen opzoeken. En die goede plaatsjes zijn er in overvloed op dit mooie schip van de Spido.
Vóór het vertrek werden de oud-medewerkers van de Gusto toegesproken door de heer F. Smulders, die hen van harte welkom heette en hen een goede reis wenste. Dan vangt de reis aan. Door de Rotterdamse havens, voorbij de Koningsbrug en dan over de Nieuwe Maas en de Noord naar Gorinchem, Tiel, Hardinxveld, Dordrecht; dan de Oude Maas naar Hoogvliet en tenslotte over de Nieuwe Maas weer terug naar Schiedam.
Wat moeten we van de reis vertellen? Men vaart, men eet en men luistert naar de muziek aan boord. En men praat. Ja, gepraat is er veel; heel veel. Allemaal van die herinneringen van vroeger. Weet je nog wel . . . .?
Het is aan boord allemaal van een leien dakje gegaan. De muziek was prima; de soep was prima; de broodmaaltijd was prima. Wat wil je nog meer? De stemming . . . .

De Commissie van ontvangst staat klaar

Nog even wachten

Kom d'r maar op!

Weet je nog wel?

ja, natuurlijk, de stemming was ook weer uitstekend. Ongevallen zijn niet voorgevallen en de medische dienst aan boord heeft een gemakkelijke dag gehad..
Tegen zes uur wordt het weer druk aan het Schiedamse Hoofd. Daar staat Gusto's Muziekvereniging op de gepensioneerden te wachten en als er gedebarkeerd wordt, schalt de vrolijke muziek. 't Is een heerlijke dag geweest. Dank aan de directie, die dit mogelijk maakte; dank ook aan mevrouw Bebelaar en haar helpsters, die alles deden om het onze gepensioneerden naar de zin te maken.

Het was in het nummer van april 1962 van Het Zeskant dat we het laatst aandacht hebben besteed aan degenen, die de werf met pensioen hebben verlaten. Inmiddels is de Oude Garde weer met verschillende leden versterkt.

De Oude Garde

P. Meerhof

De heer P. Meerhof, die op 10 februari j.l. de leeftijd van 65 jaar bereikte, heeft de Werf Gusto op 13 april 1962 als gepensioneerde verlaten. Ongeveer 26 jaren is hij als transporteur werkzaam geweest in de afdeling Machinebouw. Wij wensen hem gaarne een zonnige levensavond toe.

C. Heukels

Op 27 april j.l. was voor de heer C. Heukels, magazijnbediende bij de afdeling Machinebouw, de dag aangebroken om van zijn welverdiende rust te gaan genieten. De 25 jaar dienst bij de Werf heeft hij volgemaakt. Nu is hij toegetreden tot de Oude Garde en wij hopen, dat hij daarvan nog vele jaren deel zal uitmaken.

J. Stekelenburg

De heer J. Stekelenburg, die op 28 april 1962 met pensioen ging, is ook iemand, die op 25 dienstjaren bij de Werf Gusto kan terugzien. Aanvankelijk is hij bij het bedrijf te Slikkerveer in dienst gekomen, maar na ongeveer 6 jaar ging hij over naar het bedrijf te Schiedam, waar hij in 1948 baas bij de afdeling Scheepsbouw werd Hij heeft het voornemen na zijn pensionering zijn familieleden in Australië te gaan bezoeken. Wij wensen hem een goede reis.

W. Nieuwstraten

De heer W. Nieuwstraten kon bij zijn pensionering op 28 april 1962 terugzien op een diensttijd van ongeveer 41 jaar. Of hij nu „van zijn rust zal gaan genieten", is voor ons een vraag, want de Christelijke Voetbalbond, de K.N.V.B., de gymnastiekvereniging D.O.K., de Schiedamse Gemeenschap en vooral de woningbouwvereniging „Eendracht" zullen zeker nog veel beslag op zijn tijd leggen. Moge hij nog lange tijd lid van de Oude Garde zijn.

T. van Egmond

Ook de heer T. van Egmond werd op 28 april 1962 gepensioneerd. Bijna 10 jaren heeft hij zijn werkzaamheden als concierge verricht. We hopen, dat hij nog vele jaren van zijn pensioen zal kunnen genieten.

W. Groenendaal

De heer W. Groenendaal, magazijnbediende bij de afdeling Machinebouw, bereikte op 1 mei van dit jaar de leeftijd van 65 jaar en werd op 31 mei d.a.v. gepensioneerd. Hij kan bogen op 26 dienstjaren. Wij wensen hem toe, dat hij nog lange jaren deel van de Oude Garde zal uitmaken.

C. v. d. Kruyt

De heer C. v. d. Kruyt, die op 27 april 1962 65 jaar werd, verliet de Werf op 31 mei 1962. Gedurende 18 jaren heeft hij de Werf als schilder gediend. Nu is ook voor hem de tijd van rusten aangebroken. Moge het een lange tijd zijn.

UIT ONS MIDDEN

IN DIENST

25-6-'62 Mej. M. M. Friederich, kantoorbediende Holl.
1-7-'62 A. G. Dekker, ll. tekenaar Tekenkr. Kr. B.
13-7-'62 S. Suarez Sanchez, pijpfitter App. B.
13-7-'62 J. Diosayuda Moreno, hakker Slikkerveer.
13-7-'62 J. Molina Molina, hakker Slikkerveer.
13-7-'62 A. Rodriguez Garrido, lasser S.B.
13-7-'62 F. Sanchez Zuniga, lasser S.B.
13-7-'62 L. F. Hernandez Diezna, rondslijper M.B.
13-7-'62 M. Molina Fernandez, lasser S.B.
13-7-'62 J. Martinez Garcia, lasser S.B.
20-7-'62 A. Barrio Visuete, bankwerker App. B.

TERUG UIT MILITAIRE DIENST

2-7-'62 B. M. Rasenberg, ijzerwerker S.B.

GEBOREN

21-6-'62 Anna Maria, dochter van E. Monaten en K. Monaten-Knoop.
29-6-'62 Martha Johanna, dochter van J. H. H. Paardekam en J. L. A. Paardekam-Lip.
15-7-'62 Maria Anna Petronella, dochter van H. P. Buter en P. V. Buter-Kraakman.
15-7-'62 Michael, zoon van J. J. van Ingen en M. P. van Ingen-v. d. Linden.

Dankbetuigingen

Hierdoor zeg ik de gepensioneerden van de Werf Gusto gaarne hartelijk dank voor de mooie fruitmand, die ik na de boottocht op 18 juli j.l. mocht ontvangen. Ik geef U de verzekering, dat ik dit geschenk bijzonder op prijs gesteld heb.

Mevr. F. Smulders-Reichlin

Ondergetekenden betuigen langs deze weg hun hartelijke dank aan de directie, maatschappelijk werkster, chefs en collega's voor de vele blijken van waardering en de geschenken, die zij ter gelegenheid van hun zilveren dienstjubileum mochten ontvangen.

H. K. de Grijp
C. W. F. Bosdijk
J. H. Wickel

Hierbij betuigen wij onze hartelijke dank voor de vele blijken van belangstelling, die wij mochten ontvangen bij het overlijden van S. S. Schellingerhout.

Fam. Schellingerhout

Hierbij betuig ik ook namens mijn vrouw mijn oprechte dank aan de directie en aan de maatschappelijk werkster voor het bloemstuk en het fruit, dat ik tijdens mijn ziekte mocht ontvangen.

G. C. Blom

Aan allen, die mij ter gelegenheid van mijn 25-jarig dienstverband blijken van waardering en medeleven hebben getoond, betuig ik hierbij, mede namens mijn vrouw, mijn hartelijke dank.

C. de Bode

Dank U, dank U, directie Gusto,
Voor die fijne tocht met boot.
Heerlijk hebben wij genoten.
Onze dankbaarheid is groot.
Dat de bedrijven mogen groeien,
't Zeskant bloeien
Met veel werk en arbeidslust;
Dat directie en werkerstal
Mogen samengaan in harmonie
Tot tevredenheid van al.

Met hartelijke groeten,
Th. Kraaijveld

Voor de prachtige fruitmand, die ik na de boottocht van onze gepensioneerden mocht ontvangen, zeg ik U hartelijk dank.

C. Bebelaar

Als gastvrouwen en E.H.B.O.'ers zeggen wij de gepensioneerden van de Gusto heel hartelijk dank voor de prettige verrassing, die wij na afloop van de boottocht mochten ontvangen.

„Opgeruimd staat netjes"

Verkiezing Ondernemingsraad

Mijne Heren,

Het Hoofdstembureau voor de verkiezing van leden van de Ondernemingsraad doet U onderstaand toekomen de uitslag van de op 18 juli 1962 gehouden verkiezing.
Uitgebracht werden 1085 stemmen, waarvan in de groep:

a. Stafbeambten 17 stemmen
b. Technische beambten Schiedam en Slikkerveer 115 stemmen
c. Administratieve beambten Schiedam en Slikkerveer 59 stemmen
d. Toezichthoudende beambten Schiedam en Slikkerveer 54 stemmen
e. Arbeiders Slikkerveer 112 stemmen
f. Beambten Geleen 48 stemmen
f. Arbeiders Geleen 114 stemmen
h. Arbeiders Machinebouw 149 stemmen
i. Arbeiders Aluminiumbouw, houtbewaking, veiligheid en bewerking 108 stemmen
j. Arbeiders Scheeps- en Constructiebouw 309 stemmen.

a. Stafbeambten

Van de 17 uitgebrachte stemmen waren van onwaarde 0 stemmen. Aantal geldige stemmen is 17.
Uitgebracht op de lijst van niet bij een Vakvereniging aangesloten werknemers 17 stemmen;
waarvan op:
1. G. P. A. van Wieringen 9 stemmen;
2. J. P. Binnema 4 stemmen en
3. J. J. Bieze 4 stemmen.

In deze groep wordt toegewezen 1 zetel. De kiesdeler is 17. De zetel wordt toegewezen aan de enige lijst. Op deze lijst is door de heer G. P. A. van Wieringen meer dan 1/3 van de kiesdeler behaald, zodat de heer G. P. A. van Wieringen verkozen is verklaard.

b. Technische beambten Schiedam en Slikkerveer

Van de 115 uitgebrachte stemmen waren van onwaarde 0 stemmen. Aantal geldige stemmen is 115.
Uitgebracht op de lijst van:

I. de Christelijke Metaalbedrijfsbond en de Nederlandse Katholieke Bond van hogere, lagere en middelbare technici en chemici 84 stemmen;
waarvan op:
1. J. H. v. d. Wal 37 stemmen;
2. J. v. d. Drift 33 stemmen;
3. K. H. Kosterman 9 stemmen en
4. J. Korteweg 5 stemmen.

II. de Nederlandse Bond van Technici 31stemmen;
waarvan op:
1. W. P. Hagoort 26 stemmen;
2. C. Vester 3 stemmen en
3. H. S. Panis 2 stemmen.

In deze groep wordt toegewezen 1 zetel. De kiesdeler is 115. Deze kiesdeler is op geen van de beide lijsten behaald. De zetel wordt derhalve toegewezen aan de lijst met het grootste stemmenoverschot, n.l. die van de Christelijke Metaalbedrijfsbond en de Nederlandse Katholieke Bond van hogere, lagere en middelbare technici en chemici. Op deze lijst is door geen der candidaten meer dan een derde van de kiesdeler behaald, zodat verkozen verklaard is no. 1 van de lijst, de heer J. H. v. d. Wal.

c. Administratieve beambten Schiedam en Slikkerveer

Van de 59 uitgebrachte stemmen waren van onwaarde 4 stemmen. Aantal geldige stemmen is 55.
Uitgebracht op de lijst van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond 55 stemmen;
waarvan op:
1. G. H. Hermse 35 stemmen;
2. J. J. de Ruiter 16 stemmen en
3. P. Veltenaar 4 stemmen.

In deze groep wordt toegewezen 1 zetel. Deze zetel wordt toegewezen aan de enige lijst, n.l. die van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond. Op deze lijst is door de heer G. H. Hermse meer dan een derde van de kiesdeler, die 55 bedraagt, behaald. Derhalve is de heer G. H. Hermse verkozen verklaard.

d. Toezichthoudende beambten Schiedam en Slikkerveer

Van de 54 uitgebrachte stemmen was van onwaarde 1 stem. Aantal geldige stemmen is 53.
Uitgebracht op de lijst van:

I. de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond 32 stemmen, waarvan op:
1. D. v. d. Munnik 15 stemmen;
2. C. L. Barzilay 13 stemmen en
3. A. Bomert 4 stemmen.

II. de Nederlandse Katholieke Bond van werkmeesters en ander toezichthoudend personeel 10 stemmen;
waarvan op:
1. C. F. A. Alberts 10 stemmen;
2. A. F. Bruinsma 0 stemmen en
3. L. P. Romijn 0 stemmen.

III. de Christelijke Metaalbedrijfsbond 11 stemmen;
waarvan op:
1. D. Meerman 9 stemmen.
2. H. Bode 0 stemmen en
3. J. Houmes 2 stemmen.

In deze groep wordt toegewezen 1 zetel. De kiesdeler is 53. Deze kiesdeler is op geen der lijsten behaald, zodat de zetel wordt toegewezen aan de lijst met het grootste stemmenoverschot, n.l. die van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond. Aangezien door geen der candidaten van deze lijst meer dan een derde van de kiesdeler is behaald, is verkozen verklaard no. 1 van deze lijst, de heer D. v. d. Munnik.

e. Arbeiders Slikkerveer

Van de 112 uitgebrachte stemmen waren van onwaarde 11 stemmen. Aantal geldige stemmen is 101.
Uitgebracht op de lijst van:

I. de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond 72 stemmen;
waarvan op:
1. A. van Pelt 31 stemmen;
2. B. Pil 36 stemmen
3. P. v. d. Linden 5 stemmen.

II. de Christelijke Metaalbedrijfsbond 29 stemmen;
waarvan op:
1. W. de Bok 18 stemmen;
2. S. Vlietland 2 stemmen en
3. K. Nederhof 9 stemmen.

In deze groep wordt toegewezen 1 zetel. De kiesdeler is 101. Deze kiesdeler is op geen der beide lijsten behaald, zodat de zetel wordt toegewezen aan de lijst met het grootste stemmenoverschot, n.l. die van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond. Op deze lijst is door de heer B. Pil meer dan een derde van de kiesdeler behaald, zodat op die lijst de heer B. Pil verkozen is verklaard.

f. Beambten Geleen

Van de 48 uitgebrachte stemmen was van onwaarde 1 stem. Aantal geldige stemmen is 47.
Uitgebracht op de lijst van:

I. de R.K. Bond „St. Franciscus van Assisië" 23 stemmen;
waarvan op:
1. P. Hollanders 9 stemmen;
2. H. H. Smeets 14 stemmen en
3. C. C. L. Middendorp 0 stemmen.

II. de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond 24 stemmen:
waarvan op:
1. A. Nijs 13 stemmen;
2. P. Lamens 8 stemmen;
3. W. J. Duyvelshof 1 stem en
4. A. Ramaker 2 stemmen.

In deze groep wordt toegewezen 1 zetel. De kiesdeler is 47. Deze kiesdeler is op geen der beide lijsten behaald, zodat de zetel wordt toegewezen aan de lijst met het grootste aantal overschotstemmen, n.l. die van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond. Op deze lijst is door geen van de candidaten meer dan een derde van de kiesdeler behaald, zodat verkozen verklaard is no. 1 van de lijst, de heer A. Nijs.

g. Arbeiders Geleen

Van de 114 uitgebrachte stemmen waren van onwaarde 3 stemmen. Aantal geldige stemmen is 111.
Uitgebracht op de lijst van:

I. de Nederlandse Katholieke Metaalbewerkersbond St. Eloy 58 stemmen; waarvan op:
1. J. Scheffers 53 stemmen;
2. J. A. H. van Esch 1 stem en
3. J. Schell 4 stemmen.

II. de lijst van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond 53 stemmen; waarvan op:
1. R. Jekautz 11 stemmen;

2. P. J. van Rooyen ..... 3 stemmen;
3. T. E. J. de Klerk ..... 9 stemmen;
4. H. Jellema ..... 8 stemmen;
5. W. Hempe ..... 2 stemmen en
6. B. A. M. Jacobs ..... 20 stemmen.

In deze groep wordt toegewezen 1 zetel. De kiesdeler is 111. Deze kiesdeler is op geen der beide lijsten behaald, zodat de zetel wordt toegewezen aan de lijst met het grootste aantal overschotstemmen, n.l. die van de Nederlandse Katholieke Metaalbewerkersbond „St. Eloy". Op deze lijst is door de heer J. Scheffers meer dan een derde van de kiesdeler behaald, zodat de heer J. Scheffers verkozen is verklaard.

h. Arbeiders Machinebouw

Van de 149 uitgebrachte stemmen waren van onwaarde 2 stemmen. Aantal geldige stemmen is 147.
Uitgebracht op de lijst van:

I. de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond ..... 74 stemmen; waarvan op:
1. J. H. Korporaal ..... 13 stemmen;
2. A. Jansson ..... 27 stemmen;
3. R. C. Glansbeek ..... 24 stemmen;
4. A. Groen ..... 5 stemmen en
5. C. Vlasblom ..... 5 stemmen.

II. de Nederlandse Katholieke Metaalbewerkersbond „St. Eloy" 29 stemmen; waarvan op:
1. F. P. Kolck ..... 12 stemmen;
2. G. van Vliet ..... 1 stem;
3. A. J. Hendriks ..... 2 stemmen;
4. T. J. Gunneweg ..... 1 stem;
5. A. van Grootveld ..... 0 stemmen en
6. G. Korswagen ..... 13 stemmen.

III. de Christelijke Metaalbedrijfsbond ..... 44 stemmen; waarvan op:
1. G. v. d. Schee ..... 23 stemmen;
2. C. Lemson ..... 18 stemmen;
3. H. Plaisier ..... 0 stemmen;
4. H. van Vliet ..... 0 stemmen;
5. M. Hemminga ..... 2 stemmen en
6. L. J. v. d. Ree ..... 1 stem.

In deze groep worden toegewezen 2 zetels. De kiesdeler is 147 : 2 = 73,5. Deze kiesdeler is behaald op de lijst van van Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond, op welke lijst derhalve 1 zetel wordt toegewezen. De tweede zetel wordt toegewezen aan de lijst met het grootste aantal overschotstemmen, n.l. die van de Christelijke Metaalbedrijfsbond. Op de lijst van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond is meer dan een derde van de kiesdeler behaald door de heer A. Jansson, zodat op die lijst de heer A. Jansson verkozen is verklaard. Op de lijst van de Christelijke Metaalbedrijfsbond heeft geen der candidaten een derde van de kiesdeler behaald, zodat op deze lijst verkozen is verklaard no. 1 van die lijst, de heer G. v. d. Schee.

i. Arbeiders Aluminiumbouw, houtbewerking, veiligheid en bewaking

Van de 108 uitgebrachte stemmen waren van onwaarde 3 stemmen. Aantal geldige stemmen is 105.
Uitgebracht op de lijst van:

I. de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond ..... 64 stemmen; waarvan op:
1. P. J. Slabbekoorn ..... 54 stemmen;
2. J. v. d. Heide ..... 5 stemmen;
3. J. M. F. Waterreus ..... 3 stemmen;
4. J. Lemson ..... 2 stemmen en
5. M. v. d. Aakker ..... 0 stemmen.

II. de Nederlandse Katholieke Metaalbewerkersbond „St. Eloy" 24 stemmen waarvan op:
1. N. G. Alberts ..... 21 stemmen;
2. G. Kerkhof ..... 1 stem
3. J. J. A. Nieuwenhout ..... 2 stemmen en
4. J. J. Leeuwens ..... 0 stemmen.

III. de Christelijke Metaalbedrijfsbond ..... 17 stemmen; waarvan op:
1. K. J. van Otterloo ..... 14 stemmen;
2. J. Nederhof ..... 0 stemmen;
3. W. Flach ..... 2 stemmen;
4. G. van Veen ..... 1 stem
5. L. van Rij ..... 0 stemmen en
6. C. van Klinken ..... 0 stemmen.

In deze groep worden toegewezen 2 zetels. De kiesdeler is 105 : 2 = 52,5. Deze kiesdeler is behaald op de lijst van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond, aan welke lijst derhalve één zetel wordt toegewezen. De tweede zetel wordt toegewezen aan de lijst met het grootste stemmenoverschot n.l. die van de Nederlandse Katholieke Metaalbedrijfsbond „St. Eloy". Op de lijst van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond is door de heer P. J. Slabbekoorn meer dan een derde van de kiesdeler behaald, zodat op die lijst de heer P. J. Slabbekoorn verkozen is verklaard. Op de lijst van de Nederlandse Katholieke Metaalbedrijfsbond „St. Eloy" is door de heer N. G. Alberts meer dan een derde van de kiesdeler behaald, zodat op die lijst de heer N. G. Aberts verkozen is verklaard.

j. Arbeiders Scheeps- en Constructiebouw

Van de 309 uitgebrachte stemmen waren van onwaarde 7 stemmen. Aantal geldige stemmen is 302.
Uitgebracht op de lijst van:

I. de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond 129 stemmen; waarvan op:
1. J. C. Kuypers ..... 63 stemmen;
2. C. Knook ..... 13 stemmen;
3. A. v. d. Kraan ..... 6 stemmen;
4. C. Prins ..... 22 stemmen;
5. R. Kop ..... 0 stemmen;
6. G. van Leeuwen ..... 4 stemmen;
7. C. van Vlimmeren ..... 10 stemmen;
8. V. W. Klein ..... 4 stemmen;
9. W. A. F. Meerhof ..... 7 stemmen en
10. A. Herwig ..... 0 stemmen.

II. de Nederlandse Katholieke Metaalbewerkersbond „St. Eloy" 59 stemmen; waarvan op:
1. W. v. d. Water ..... 28 stemmen;
2. J. J. Alberts ..... 4 stemmen;
3. J. M. van Aken ..... 10 stemmen;
4. P. J. Rijnhout ..... 5 stemmen;
5. J. E. Matla ..... 0 stemmen;
6. C. v. d. Stel ..... 1 stem
7. D. van 't Zelfde ..... 1 stem en
8. G. Bosman ..... 0 stemmen.

III. de Christelijke Metaalbedrijfsbond ..... 39 stemmen; waarvan op:
1. J. Pelgrim ..... 22 stemmen;
2. W. Kalkhoven ..... 10 stemmen;
3. C. Huyzer ..... 4 stemmen;
4. D. van Bommel ..... 1 stem
5. A. Liebeek ..... 2 stemmen en
6. T. J. de Bruin ..... 0 stemmen.

IV. de niet bij een Vakvereniging aangesloten werknemers 85 stemmen; waarvan op:
1. L. Heijkants ..... 61 stemmen;
2. D. A. Muysson ..... 0 stemmen;
3. J. J. Timofei ..... 5 stemmen en
4. P. Vis ..... 19 stemmen.

In deze groep worden toegewezen 4 zetels. De kiesdeler is 302 : 4 = 75,5. Deze kiesdeler is behaald op de lijsten van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond en van de niet bij een Vakvereniging aangesloten werknemers. Aan elk van deze lijsten wordt derhalve een zetel toegewezen. De derde zetel wordt toegewezen aan de lijst met het grootst aantal overschotstemmen, n.l. die van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond. De vierde zetel wordt toegewezen aan de lijst, die na toewijzing van de derde zetel het grootste aantal overschotstemmen heeft, n.l. die van de Nederlandse Katholieke Metaalbewerkerbond „St. Eloy". Op de lijst van de Algemene Nederlandse Metaalbedrijfsbond is meer dan een derde van de kiesdeler behaald door de heer J. C. Kuypers, zodat op deze lijst verkozen zijn verklaard de heer J. C. Kuypers en no. 2 van die lijst, de heer C. Knook. Op de lijst van de niet bij een Vakvereniging aangesloten werknemers is meer dan een derde van de kiesdeler behaald door de heer L. Heijkants, zodat op die lijst de heer L. Heijkants verkozen is verklaard. Op de lijst van de Nederlandse Katholieke Metaalbewerkersbond „St. Eloy" is meer dan een derde van de kiesdeler behaald door de heer W. v. d. Water, zodat op die lijst de heer W. v. d. Water verkozen is verklaar.

Derhalve zijn verkozen verklaard:
a. in de groep Stafbeambten: de heer G. P. A. van Wieringen;
b. in de groep Technische beambten Schiedam en Slikkerveer: de heer J. H. v. d. Wal;
c. in de groep, Administratieve beamten Schiedam en Slikkerveer: de heer G. H. Hermse;

d. in de groep Toezichthoudende beambten Schiedam en Slikkerveer: de heer D. v. d. Munnik;
e. in de groep Arbeiders Slikkerveer: de heer B. Pil;
f. in de groep Beambten Geleen: de heer A. Nijs;
g. in de groep Arbeiders Geleen: de heer J. Scheffers;
h. in de groep Arbeiders Machinebouw: de heren A. Jansson en G. v. d. Schee;
i. in de groep Aluminumbouw, houtbewerking, veiligheid en bewaking: de heren P. J. Slabbekoorn en N. G. Alberts;
j. in de groep Arbeiders Scheeps- en Constructiebouw: de heren J. C. Kuypers, C. Knook, L. Heijkants en W. v. d. Water.

Het Hoofdstembureau,

(w.g.) WINK
(w.g.) J. H. v. d. WAL
(w.g.) P. J. SLABBEKOORN.

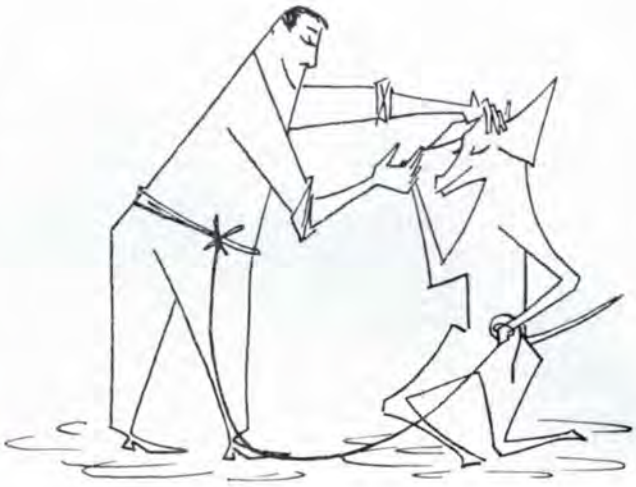

Hond over boord!!

Het is Maandag, 9 juli 1962, in de middag. Aan boord van het koelschip „Incai", dat bij de werf te Slikkerveer voor de wal ligt, is men druk bezig.
Dan vaart er een binnenschipper voorbij. En als zovele binnenschippers heeft ook deze een hond aan boord. Maar dan verandert de „tegenwoordige tijd" in „verleden tijd". De schipper *heeft* geen hond aan boord; hij *had* er een. Want in een onbewaakt ogenblik geraakte de hond te water en deed verwoede pogingen het vege lijf van een verdrinkingsdood te redden. Het beestje probeerde naar de kant te komen en dat gelukte ook, totdat het terecht kwam tegen de huid van de „Inca", die recht uit het water omhoog steekt en waaraan de hond geen enkel houvast vindt.
Maar de werklieden aan boord hebben het gezien en natuurlijk, zij laten de hond niet zonder meer verdrinken. Een „geleende" lasser, Jan Witte, die al geruime tijd bij ons werkzaam is, zal een reddingspoging wagen. Hij laat zich, aan een touw gebonden, door zijn kameraden langs de huid van het schip naar beneden zakken. Het lukt! Hij krijgt de hond te pakken en laat zich, met de hond in zijn armen weer omhoog hijsen.
De schipper, die de redding heeft zien gebeuren, komt gauw met een roeiboot naar de Werf om zijn hond weer onder zijn hoede te nemen.
Hulde aan de mannen, die collectief het dier van een verdrinkingsdood hebben gered!
Maar achteraf vragen we ons af, of de spontane reddingsactie wel helemaal veilig is geweest. We moeten er niet aan denken wat er gebeurd zou zijn, als het touw zou zijn gebroken of als de mannen aan boord de redder niet zouden hebben kunnen houden. Want als er bij een reddingsactie ongelukken gebeuren, is het middel erger dan de kwaal. Wat zegt U? Was het touw sterk genoeg? En waren er voldoende mannen om het te houden? Goed, goed; dan hebben we niets gezegd!

"Je had niet hoeven op te bellen dat je ziek bent en vandaag niet kunt komen werken, Jansen. 't Is vandaag Zondag!"

EEN GESLAAGDE PREMIERE

Het was doodstil daar op de brede Nieuwe Merwede bij de Kop van 't Land. Rondom strekte zich de wijde Biesbos uit; een eenzaam bootje van de Rijkswaterstaat tufte ons voorbij met een korte groet; de opvarenden misten zodoende de kans getuige te zijn van iets geheel nieuws op sleepboot-gebied.
Nu beleefden slechts wij aan boord van de *Atlantico* en een enkele vlucht wilde eenden deze geslaagde première. De *Atlantico* is een sleepboot van ruim 26 m lengte, ontworpen voor havenwerk en voor assistentie bij baggerwerkzaamheden. Het schip is gebouwd bij onze vennoot „De Klop" voor de Italiaanse aannemersfirma ALVI, als onderdeel van een order, die ook de CO 460 *Maria Valeria* omvat.
Deze eerste beproeving op maandag 16 juli was eigenlijk een onderonsje, om te zien of het scheepje volledig aan de hooggestemde verwachtingen zou voldoen.
Hooggestemde verwachtingen, inderdaad, want de *Atlantico* onderscheidt zich van andere sleepboten door de toepassing van Precision Balanced Propulsion, het zgn. Dravo-patent, waarvan I.H.C. Holland de licentiehoudster is en dat door Amerikaanse en Nederlandse scheepsbouwkundigen werd ontwikkeld in de sleeptanks van het Nederlands Scheepsbouwkundig Proefstation te Wageningen.

ÉÉN GEHEEL

Precision Balanced Propulsion betekent, dat alle scheepsdelen die van belang zijn voor de voortstuwing, zoals vorm van de romp, roeren, schroef en straalbuis als één geheel ontworpen en beproefd worden.

Dit is natuurlijk een ontwikkeling, die slechts stap voor stap plaats kon hebben. De winst, die op diverse terreinen geboekt werd, werkt cumulatief: een paar procent hier, een paar procent daar.
Boven de waterlijn onderscheidt de *Atlantico* zich niet van andere sleepboten, maar onder de waterlijn is het verschil groot. De kimmen zijn zeer scherp, zodat weinig rompweerstand opgewekt wordt, de hekvorm onder water is

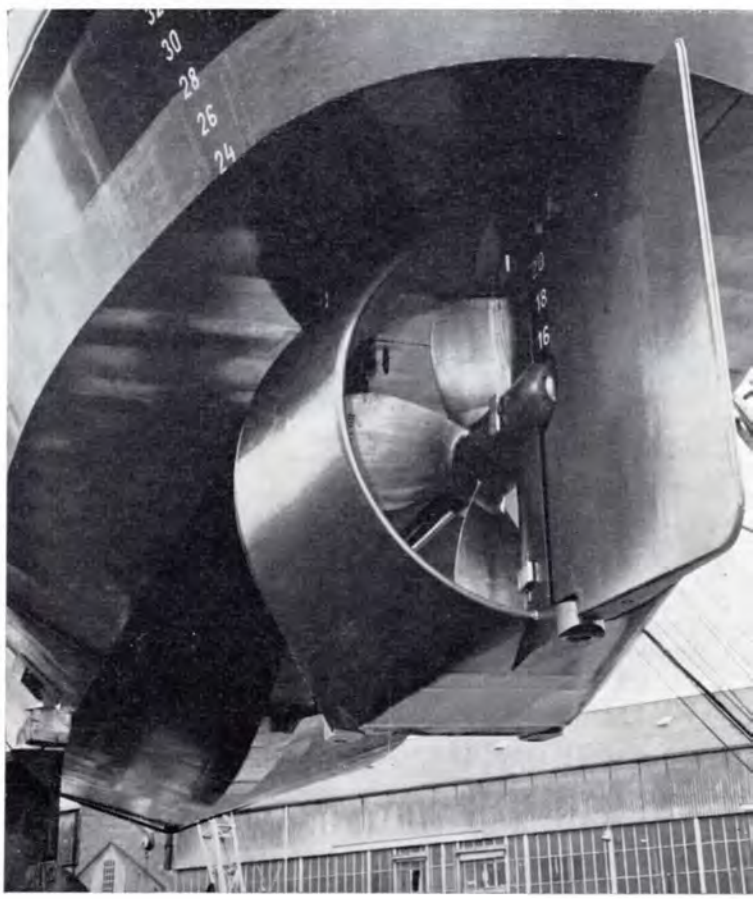

lang en slank, met voldoende ruimte voor een grote schroef in een straalbuis.
Het schip heeft drie roeren, één hoofdroer dat achter de straalbuis is aangebracht en twee manoeuvreerroeren ervóór. Deze laatste twee roeren zijn verbonden door een gepatenteerd differentieel systeem. In de stand „recht vooruit", dus wanneer zij niet gebruikt worden, wijken zij naar voren enigszins uit elkaar en verhogen zodoende het effect van de straalbuis; bij de stand „roer aan boord" liggen zij evenwijdig, zodat zij dan tóch een maximum stuureffect geven.

EEN HONDJE

Dat is dus de theorie, maar hoe ging het nu in de praktijk? Welnu, aangekomen bij de Kop van 't Land nam de heer D. L. H. Smit, die al eerder ervaring met dit systeem had opgedaan, zelf het roer ter hand. En wat we toen te zien kregen valt nauwelijks te beschrijven: het water bruiste en kolkte. Vooruit en achteruit ging het, met de vreemdste bochten en draaien, zo nu en dan leek het of de *Atlantico* zich zijwaarts verplaatste. Het schip draaide vrijwel om zijn eigen as, bij het achteruit varen luisterde het zó scherp naar de manoeuvreerroeren, dat ervaren slepers hun ogen nauwelijks konden geloven.
Uitdrukkingen als: „Wat een hondje!", „Kostelijk!" en „Je kunt er werkelijk mee lezen en schrijven . . ." waren niet van de lucht. En bij dat alles scheen de heer Smit de telegraaf en de twee kleine helmstokjes voor hoofd- en zijroeren nauwelijks met zijn vingertoppen te beroeren.

DOELMATIG EN VOORDELIG

Hoezeer dit alles ook op spelevaren leek, het was dodelijke ernst, want voor een havensleepboot is manoeuvreerbaarheid, vooral ook achteruitvarend, van het allergrootste belang.
De dagen daarna werd het officiële beproevingsprogramma afgewerkt, waarbij de cijfers de indruk van die eerste dag duidelijk bevestigden: op het gebied van manoeuvreerbaarheid en trekkracht kan de *Atlantico* zich meten met alle schepen in zijn klasse en zelfs met vele grotere en sterkere sleepboten; ook de vereiste snelheid van 8½ mijl werd ruimschoots gehaald, ja zelfs met twee mijl overschreden.
Bij de overdracht had de heer Tronconi van de firma Alvi dan ook alle reden om zich verheugd te tonen; in de *Atlantico* bezit zijn firma een schip, dat doelmatiger en voordeliger is dan sleepboten van tot nu toe gebruikelijk ontwerp.

De hoofdeigenschappen zijn:

— lengte over alles ..... 26,70 m
— breedte ..... 6,50 m
— holte ..... 3,30 m
— max. diepgang achter ..... 2,85 m
— hoofddieselmotor: M.A.N., 8-cilinder viertakt, 800 pk bij 600 omw/min
— hydraulische omkeerkoppeling
— gladdek type, dwarsspantsysteem
— gebouwd volgens de eisen van Lloyds, Klasse 100 A1 (kustvaart)
— bemanning: 9 personen

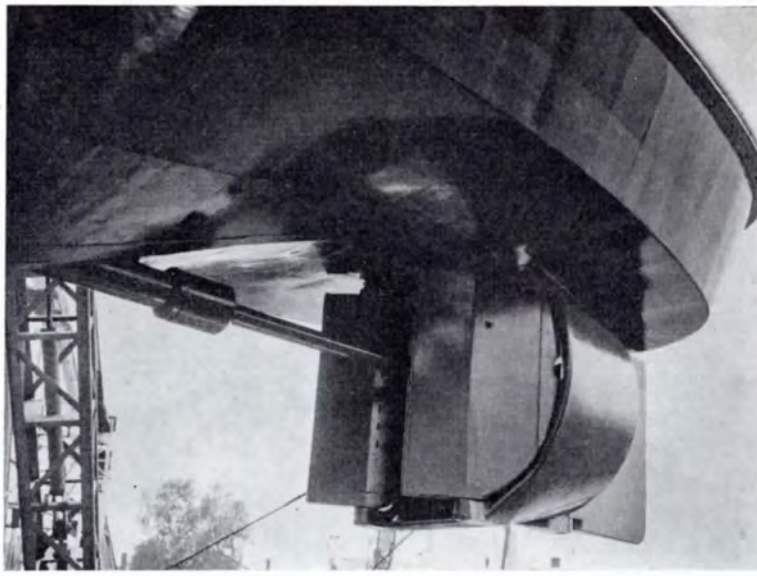

Intussen is de *Atlantico*, klein maar dapper, al naar de westkust van Afrika (Douala in Cameroun) vertrokken met een bakkensleep; vandaar gaat de reis over de Zuid-Atlantische Oceaan naar Buenos Aires waar het eigenlijke werk op een groot baggerproject wacht.

Niemand van hen die op de Nieuwe Merwede getuige zijn geweest van de prestaties van dit scheepje kan er aan twijfelen, dat deze sleepboot ook op de Rio de la Plata opzien zal baren.
Trouwens dit scheepstype zal helemaal een grote toekomst tegemoet gaan.

GRAANELEVATOREN VAN VERSCHURE

NA SUCCESVOL

De trots van het bedrijf van vennoot Verschure ligt verspreid over de havens van Amsterdam, Rotterdam, Antwerpen en Liverpool. Het zijn de graanelevatoren.
Al spoedig na de oprichting van het bedrijf in 1913 nam Verschure de bouw hiervan op in het produktieprogramma en sindsdien is voor dit onderdeel van de produktie een eigen geschiedenis geschreven. Een geschiedenis, die wordt gemarkeerd door verscheidene hoogtepunten, b.v. door geheel nieuwe ontwerpen, die in brede kring de aandacht hebben getrokken en nog trekken. Dit is niet alleen bereikt door de uiterste zorg aan ontwerp en bouw te geven, maar ook door jarenlang researchwerk, met het doel, de efficiency waarmee de elevatoren werken steeds verder op te voeren. Bovendien worden bij het aanvaarden van een bouwopdracht uitgebreide onderzoekingen ingesteld op de plaats, waar de elevatoren zullen gaan werken.

Hierdoor kan de elevator in al zijn onderdelen worden aangepast bij de omstandigheden ter plaatse. Ook dit betekent: efficienter werken voor de klant.

GROTERE PRESTATIE BIJ KLEINER VERMOGEN

Een sprekend voorbeeld van hetgeen met graanelevatoren, die op deze manier zijn gebouwd, kan worden bereikt, is te vinden op de werkterreinen van de Graan Elevator Maatschappij N.V. te Rotterdam. De nieuwste aanwinsten hier, betrokken van Verschure, zijn vier drijvende elevatoren die ieder een capaciteit van 400 ton per uur hebben. Het is echter niet in de eerste plaats deze capaciteit van 400 ton, waarop men bij Verschure trots is; van meer belang wordt het geacht, dat het benodigde geïnstalleerde vermogen kon worden teruggebracht tot 0,85 pk per ton verwerkt graan, terwijl voorheen werd aangenomen dat 1 pk per ton noodzakelijk was. Van de vele andere verbeteringen noemen wij het nieuwe ontwerp voor de graansluizen, waardoor het oponthoud door het meezuigen van harde voorwerpen en andere rommel met 80 procent wordt gereduceerd.
De vier zuigbuizen zijn verdeeld over twee onafhankelijk van elkaar werkende circuits. Bij een partiële storing kan het werk dus doorgaan, zij het met een enigszins verminderde capaciteit.

INDUSTRIËLE VORMGEVING

Momenteel werkt Verschure aan de bouw van vier rijdende graanelevatoren, eveneens voor de G.E.M. te Rotterdam. Hierin zijn weer verdere verbeteringen verwerkt, terwijl reeds nu, al voor de aflevering, in vakkringen de aandacht wordt getrokken door hetgeen Verschure bij deze elevatoren aan de „industriële vormgeving" gaat doen. In onze havens, waar de komende en gaande man uit alle werelddelen elkaar ontmoeten, moeten de elevatoren niet alleen opvallen door hun prestaties maar ook door goed en doeltreffend gevonden vormen.

OPDRACHT VOOR ENGELAND

Een groot succes was in het recente verleden ook de opdracht tot de bouw van een drijvende graanelevator voor United Grain Elevator Ltd. te Liverpool. Het was de eerste maal, dat Engeland naar het vasteland kwam om een graanelevator te laten bouwen. De opdracht werd mede verstrekt naar aanleiding van een onderzoek, dat de Engelsen bij de G.E.M. te Rotterdam hadden ingesteld naar de resultaten, die werden bereikt met de door Verschure gebouwde elevatoren. De *Pneumatic Elevator* nr. 10, zoals de installatie bij de doop werd genoemd, werkt alweer een jaar in Liverpool tot grote tevredenheid van de opdrachtgevers.

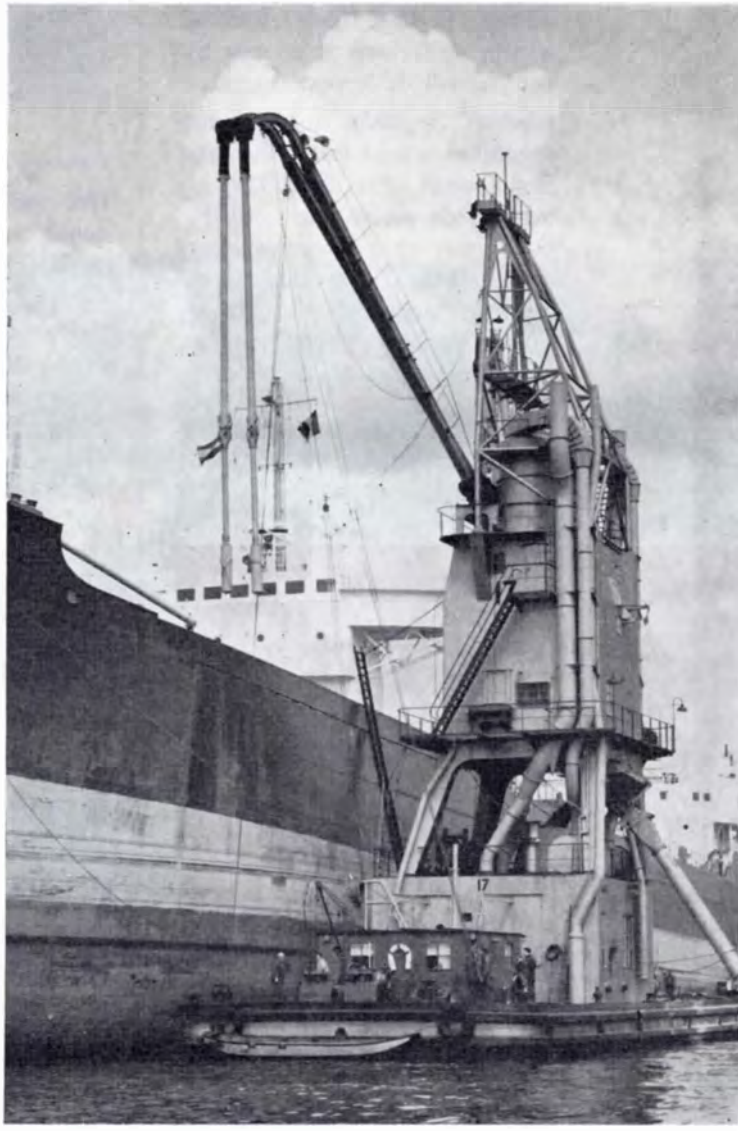

Niet alleen voor nieuwe orders op het gebied van drijvende en rijdende graanelevatoren, maar vooral ook voor alle mogelijke nieuwe ontwikkelingen in ontwerp en bouw, staat men bij Verschure ten volle open. In de vakpers en anderszins zullen we er zeker nog veel over horen.

VERLEDEN EEN VEEL BELOVENDE TOEKOMST

„Industriële vormgeving" model van rijdende graanelevator

De fabriek zegt **A**
De knutselaar **B**

Alles staat op een grote tafel, maar wie er een tijdje naar kijkt ziet dat niet meer. Al gauw gaat het tafereel leven zoals het dat doet voor de eigenaar en bouwer van het geheel; de heer Th. Bonn. Het wordt een spoorwegnet in een berglandschap, waarin de treinen af en aan rijden, terwijl de bewoners van de rondom liggende dorpjes hun dagelijkse arbeid doen. De heer Bonn heeft zijn dagelijkse arbeid op de tekenkamer, afd. inbouw van onze vennoot Verschure. Maar 's avonds en tijdens de weekeinden werkt hij aan de verdere opbouw van het spoorwegnet met toebehoren.

Hij doet dat al ruim vier jaar en nog lang niet is het plan van de heer Bonn uitgewerkt. Het

gaat bij stukjes en beetjes, want het is geen goedkope hobby en voor ieder onderdeel moet worden gespaard. Maar wat intussen staat — en rijdt — op die tafel in een bovenkamer van zijn huis is het aanzien al ruimschoots waard. Hier staat een stuk werk, waaraan met evenveel enthousiasme als vakkennis is geknutseld, in de beste betekenis van het woord. De heer Bonn zelf echter zal niet tevreden zijn voordat het allemaal klaar is. Dat kan nog een paar jaar duren.

Fantasie via model

Het spoorwegnet en de belendende dorpjes worden gemaakt op basis van Märklin en Faller modellen, maar de heer Bonn stelt er een eer in, zich niet aan deze modellen te houden. Liever brengt hij er het element van eigen fantasie in en gebruikt hij de aanwijzingen van de fabriek als vage aanduidingen, waarop hij zelf verder bouwt. Het is bepaald een prestatie, dat hij daarbij niet alleen een geheel samenstelt dat er aardig uitziet, maar dat hij bovendien steeds weer de elektrische eindjes zodanig „aan elkaar weet te knopen", dat alles klopt. Daarbij komt heel wat kijken. Wie de treinen in en uit de tunnels ziet duiken, seinlampen en knipperlichten voor onbewaakte overwegen precies op tijd aan en uit ziet gaan, wagons ziet aan en afkoppelen op het gewenste moment en nooit ongelukken ziet gebeuren, kan ongeveer nagaan dat hiervoor veel organisatorische arbeid nodig is geweest. En het gaat de onschuldige toeschouwer helemaal duizelen, wanneer hij even ónder de tafel kijkt en daar de draden van de elektrische leidingen bij tientallen ziet kronkelen als een wild gewas.
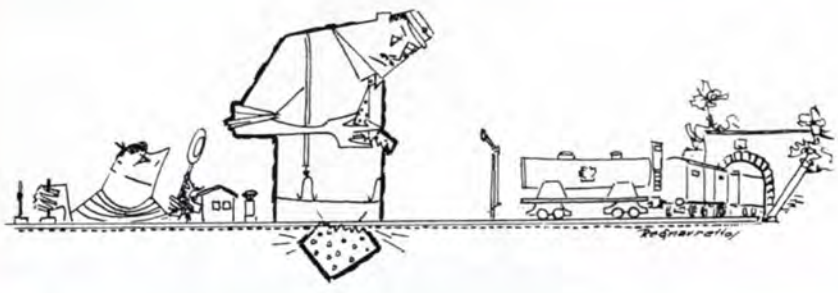
Het is een mooi voorbeeld van hetgeen met elektrische treinen kan worden gedaan zodra je er meer uit weet te halen dan de ontwerper in de fabriek, die in eerste instantie alleen aan het maken van „speelgoed" heeft gedacht. Dit is bepaald geen speelgoed meer. De heer Bonn heeft er een hobby van gemaakt, die voldoet aan de hoogste eisen die de hobbycode kan stellen. En de kinderen kunnen er mee rijden.